TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

TOIMINTA-AJATUS JA STRATEGINEN TAVOITE (pysyvä)

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää vapaaehtoisen maanpuolustustyön perinnettä, sen säilymistä ja esilläpitoa. Yhdistys vaalii arkkitehti Alvar Aallon alkuperäisasuisen nuoruudentyön säilymistä kokonaisena rakennusmiljöönä ja yhdessä toimintaamme lähellä olevien muiden yhdistysten kanssa toimien edistää nuorempien sukupolvien kiinnostusta maamme itsenäisyyshistoriaan ja kulttuuriin.

Yhdistys toimii tavalla, joka tukee, pitää esillä ja tarjoaa uusien sukupolvien nähtäväksi ja arvioitavaksi aikaisemmille sukupolville tärkeitä asioita. Nämä asiat ovat oleellinen osa suomalaista itsenäisyystaistelua ja sinänsä arvokasta aatehistoriaa.

Toinen osa yhdistyksen toiminnassa on myötävaikuttaa arkkitehti Alvar Aallon maineikkaan ja monipuolisen kulttuuriperinnön säilymiseen kokonaisuutena ja saumattomana osan arvokasta arkkitehtuuria.

Kolmas osa yhdistyksen toiminnasta muodostuu kulttuuritapahtumien järjestämisestä muiden toimijoiden kanssa.

1. VUODEN 2025 TOIMINNAN PÄÄPIIRTEITÄ

Vuosi 2025 alkoi yhteisöjäsenten jäsenmaksuelvittelyllä kun seitsemästä vielä jäljellä olevasta jäsenyhteisöstä vain kaksi oli maksanut jäsenmaksunsa vuodelta 2024. Puheenjohtajan sähköpostiviestien jälkeen selvisi, että Pohjanmaan kadettipiiri oli maksanut vuonna 2023 jäsenmaksunsa kahteen kertaan eikä siksi ollut maksanut vuoden 2024 jäsenmaksua. Kolme yhteisöjäsentä maksoi jäsenmaksunsa mutta Seinäjoen klubi ry ilmoitti luopuvansa Tuki ry:n jäsenyydestä eikä sen vuoksi maksanut jäsenmaksuaan.

Järjestäytymiskokous pidettiin 16.1.2025 Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien piiritoimistolla. Hallituksen jatkoivat Mika Hakanpää, Marcus Lepola, Kaisu Norrbacka ja Raimo Latvala. Timo Fors jatkoi varapuheenjohtajana, Martti Hallasuo sihteerinä ja Hannu Ilolakso rahastonhoitajana. Yhdistyksen puheenjohtajana jatkoi Timo Sysilampi.

Maakunnallista Tammisunnuntain muistojuhlaa vietettiin Ilmajolla 26.1.2025. Päivä alkoi Ilmajoen kirkossa sanajumalanpalveluksella, josta lähetettiin lopuksi seppelpartiot sankarihautausmaalle. Kirkkolounas ja -kahvit oli tarjolla Jaakko Ilkan koululla, jossa oli myös päiväjuhla. Juhlaan oli kutsuttu arvovaltaisia kunniavieraita ja tilaisuutta oli tullut katsomaan salin täydeltä juhlavieraita. Juhlapuhujana oli kirjailija Martti Koskenkorva. Juhlaan osallistui noin 250 vierasta.

Tammisunnuntaina 26.1.2025 oli myös perinteiset seppeleenlaskut Törnävän sankarihautausmaalla ja Vaasan perinnemuurilla.

3.2.2025 tuli kuluneeksi 85 vuotta Seinäjoen pommituksista talvisodan ajalta. Muistohetki pidettiin Hotelli-Ravintola Alman pihamaalla olevan Katkennut taival -muistomerkin luona. Tilaisuuden juonsi Jari Ojala. Seurakunnan terveiset toi vs. Johtava kappalainen Arja Peltoketo. Tilaisuuteen osallistui yli 30 henkilöä, joille hotelli tarjosi lopuksi kahvit ja tortut. Tilaisuuden järjestivät Seinäjoen seudun Kaatuneitten Omaiset ry ja Sotien 1939 – 1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry, joka vastaa tulevaisuudesta tapahtuman järjestelyistä.

Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen kuukausittaiset luento/esitelmätilaisuudet aloitti FT erikoistutkija Ida Suolahti esitelmällään ”Aseveljien monet kasvot” – Suomi, Saksa ja sotavangit jatkosodan aikana. Luento käsitteli sotavankien vaihtoja ja luovutuksia käyttäen esimerkkeinä suomalaisten ja saksalaisten viranomaisten yhteistyötä jatkosodan aikana vuosina 1941-1944. Ida Suolahti on väitellyt sotavankien luovutuksista 2016. Parhaillaan hän tutkii jatkosodan aikaisia, suomalaisia koodinmurtajia. Suolahti on erikoistutkijana Helsingin kaupungin kansliassa. Seinäjoen kaupungin Apilakirjaston Jaaksi-salissa 5.2.2025 pidetty tilaisuus keräsi paikalle runsaan ja asiantuntevan kuulijakunnan.

25.2.2025 oli Tarinailta ”Sankarivainajat, vapautemme hinta” Kirkonkrannin auditoriossa. Esitelmän piti Timo Fors aiheesta, joka käsitteli suomalaisen sotilaan kaatumista ja evakuoimista sotiemme uhreina ja päätymistä oman seurakuntansa sankarihautaan. Omakustanteinen kahvi. Järjestelyistä vastasi Seinäjoen reserviläisjärjestöjen hengellinen- ja perinnetoimikunta.

Maavoimien ja aluetoimiston vuosipäivä oli 24. helmikuuta 2025. Vuosipäivän kunniaksi Seinäjoen Sotilaspiirin Kilta järjesti kukkalaitteen laskun Seinäjoen Sotilaspiirin muistomerkille.

27.2.2025 vietettiin Uudenmaan Rakuunarykmentin perustamisen ja ratsaille nousemisen vuosipäivää. Rakuunakivellä oli pienimuotoinen seppeleen lasku. Paikalla oli 12 henkeä. Muistopuheen piti Seinäjoen Sotilaspiirin killan sihteeri Marko Pänkälä. Tilaisuuden järjestelyistä vastasi Rakuunakillan EP:n eskadroona.

5.3.2025 Äyräpään muistopäivä, Nurmo. Seppeleenlasku sunnuntain 2.3 messun päätteeksi sankarihaudoille ja Karjalaan jääneiden muistokivelle. Myös Äyräpään Pitäjäseuran kukkalaite laskettiin.

Alueuutisista saimme 5.3.2025 kuulla, että Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museo suljetaan toistaiseksi kuntoremontin vuoksi. Uutisen mukaan museo pidetään kiinni koko loppuvuoden vauriokatoitusten, kuntotarkastusten ja materiaaliselvitysten vuoksi. Rakenteita avataan ja otetaan näytteitä ja tukitaan mahdollisuuksia parantaa rakennuksen ilmanvaihtoa ja sisäilmaa.

9.3.2025 vietettiin Vuosalmi-päivää Peräseinäjoella. Peräseinäjoen perinnetoimikunta ja Peräseinäjoen lionit sytyttivät kynttilät sankarihautausmaalle ja Ville Ritolan sukulaiset laskivat seppeleen Vuosalmimuistomerkille.

13.3.2025 oli Talvisodan päättymisen muistopäivä, joka on maakunnallinen juhla. Aamupäivällä oli muistohetki Heimotulet-patsaalla, järjestäjänä Seinäjoen Seudun Karjalaseura. Puhujavieraana rehtori Kyösti Nyyssölä Etelä-Pohjanmaan Opistosta. Tämän jälkeen oli muistohetki Taipale-Vuosalmi -muistomerkillä, järjestelyistä vastasivat Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirit ja Seinäjoen reserviläisjärjestöt. Puheen piti Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö evl Pasi Heinua. Juonnon hoiti Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien hengellisen- ja perinnetoimikunnan puheenjohtaja Jani Latva-Nikkola.

Tapahtumaan osallistui runsaat 100 osallistujaa. Isokyrössä perinteiseen tapaan lukiolaiset laskivat seppeleen sankarihaudoille ja Ylistarossa myös perinteinen muistotilaisuus.

Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien tiloissa oli 19.3.2025 kenraalimajuri evp Jorma Ala-Sankilan esitelmä ”Ukrainan sota ja Suomen puolustus”. Järjestäjänä Seinäjoen Maanpuolustusnaiset ry ja Seinäjoen Reserviläiset ry.

Samana iltana oli myös jäsenjärjestömme Seinäjoen Sotilaspiirin killan vuosikous. Vuosikokouksessa jaettiin killan ansiomerkin solkikorotuksia ansioituneille jäsenille ja palkittiin yhdistyksen sihteeri Marko Pänkälä ”UKKO PEKKA” kiertopalkinnon, jonka on lahjoittanut killan entinen puheenjohtaja Raimo Ristilä.

Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen kuukausiluento oli myös saatunut samalle illalle. Turun yliopiston dosentti Hannut Takalan esitelmän aikeena oli: Puna-armeijan sotasaalisvarastot – Karjalan kulttuuriomaisuuden ryöstö 1939-1941. Tilaisuus pidettiin Elinkeinotalolla.

20.3.2025 oli kukkalaitteen lasku Päämajan reserviupseerikoulun muistomerkille. Järjestelyistä vastasi Seinäjoen Sotilaspiirin Kilta.

Jäsenjärjestömme Vapaussotiemme Lakeuden Perinneyhdistyksen vuosikokous pidettiin 20.3.2025 Impivaarassa 50 osallistujan voimin. Kokouksen puheenjohtajana toimi Marja-Liisa Haveri-Niminen. Kokouksen jälkeen oli Kaj Mäkelän esitelmä ”Vöyrin sotakoulu”.

Lapin sodasta tuli tänä vuonna kuluneeksi 80 vuotta, ja sen johdosta Vapaussotiemme Lakeuden perinneyhdistys järjesti yhteistyössä Seinäjoen kaupungin kirjaston kanssa kolmen luennon sarjan, jossa käsiteltiin sodan keskeisiä tapahtumia ja niiden vaikutuksia. Ensimmäinen luento pidettiin 29.3.2015 ja sen aiheena on “Lapin sota – miksi se syntyi ja syysmanööveri 1944”. Luennoitsijana toimi Veli Suvanto, joka kävi läpi sodan syntyyn johtaneet tekijät ja tarkasteli syysmanööverin tapahtumia. Luento pidettiin Seinäjoen kirjaston Jaaksisalissa. Toinen luento pidettiin 26.4.2025. Luennon aiheesta ”Tornion maihinnousu 1944 – taistelut ja jäljet” piti FM, sotahistorioitsija Mika Kulju. Kolmas osa esitettiin 3.5.2025. Luennon aiheina olivat väestön evakuointiin liittyviä asioita, miksi se oli tarpeellinen, minne

evakuoitiin, miten se toteutettiin. Toisena osana pääasialliset taistelupaikat ja ajankohdat sekä kolmantena katsaus syntyneisiin tuhoihin. Luennoitsijana toimi Veli Suvanto,

Kaksi vuotta NATO:ssa -luentotapahtuma oli 4.4.2025 Seinäjoen kaupungin kirjastossa, illan luennoitsijana toimi kontra-amiraali evp Jori Harju. Illan aiheina oli mm: Toimintaympäristön kehittäminen, puolustuspoliittinen selonteko ja linjaukset sekä Merivoimat nyt ja huomenna. Osallistujia reilut 50. Järjestäjänä toimi Pohjanmaan Rauhanturvaajat ry yhteistyössä Seinäjoen kaupunginkirjaston kanssa.

9.4.2025 Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry / Kauhavan perinnetoimikunta järjesti Kauhavan Y-Kinossa luennon: Lento-osasto Kuhlmey. Luennoitsijana toimi sotahistorioitsija Eero Paavola ja Kauhavan sotilaskoti tarjosi kahvit.

Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiirit järjestivät yhteistyössä Puolustusvoimien ja Ideaparkin kanssa turvallisuus- ja varautumistapahtuman Seinäjoen Ideaparkissa 11.–12.4.2025. Perjantaina ohjelmassa oli mm. Hannu Maunulan MilFight – kamppailulajinäytös Ideaparkin keskuskäytävällä. Lisäksi keskuskäytävän lavalla esiintyi Timo Luostari & Tulitauko – orkesteri. Lauantaina oli Puolustusvoimien kalustoesittely kauppakeskuksen pihassa sekä maanpuolustusjuhla Ideaparkin keskuskäytävällä, jossa esiintyi MPK Pohjanmaan soittokunta ja juhlapuhujana oli Naisten valmiusliiton puheenjohtaja Paula Risikko. Ideaparkin sisätiloissa oli tapahtuman molempina päivinä militariaa myyvä Etulinja – myymälä ja yhdistystoiminnan esittelypisteitä, haastatteluja ja muuta ohjelmaa.

14.4.2025 Hiljaisen viikon maanantaina kirkkoilta Lakeuden Ristissä, järjestäjinä Seinäjoen reserviläisjärjestöjen hengellinen- ja perinnetoimikunta ja Seinäjoen seurakunta. Tilaisuuden avasi Heikki Koivisto ja Ahtisaarnan piti kirkkoherra Ari Auranen, liturgina Sanna Ålander, kanttorina Maria Väinölä, Hy-kuoroa johti Anna Laakso.

Pitkäaikainen hallituksemme jäsen Risto Känsälä sai Kotiseutuneuvoksen arvonimen ja neuvoskahvit nautittiin Törnävän kartanossa 15. huhtikuuta arvovaltaisen vierasjoukon kanssa.

Evakkojen liputuspäivää vietettiin ensimmäisen kerran 20. huhtikuuta 2025 ja siitä eteenpäin sitä on tarkoitus jatkaa vuosittain. Päivän tarkoituksena on muistaa ja kunnioittaa Suomen sodissa kotinsa menettäneitä.

Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Hotelli Fooningissa 22.3.2025. Kokouksen puheenjohtajana toimi Raimo Ristilä. Ristilä huomioitiin Sotaveteraaniliiton standaarilla aiemmin tehdystä yhteistyöstä Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri ry kanssa. Nuoret aktiivijäsenet Tuomas Fors ja Toivo Antila ansaitsivat ”kirjekuori” huomionosoituksen. Alusta asti yhdistyksen toiminnassa (5 vuotta) aktiivisesti mukana olleita huomioitiin yhdistyksen omalla pöytästandaarilla. Kokouksen sihteerinä toimi Tarja Tapanainen ja yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa Pertti Kortesniemi.

Kansallisena veteraanipäivänä 27.4.2025 Taipale-Vuosalmi -muistomerkillä oli noin 60 ihmistä. Kansallista veteraanipäivää on vietetty vuodesta 1987, jolloin itsenäinen Suomi täytti 70 vuotta. Tänäkin vuonna tilaisuutta vietettiin Veteraanikivellä, jossa ohjelmassa oli maanpuolustus-, veteraani- ja perinnejärjestöjen lippukulkue, Seinäjoen Rautatieläisten soittokunnan musiikkia ja seppeleenlasku. Seppeleenlaskun puheen piti Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien hengellisen- ja perinnetoimikunnan puheenjohtaja Jani Latva-Nikkola. Tilaisuuden juonsi tuttuun tapaan Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien hengellisen- ja perinnetoimikunnan puheenjohtaja Heikki Koivisto.

Isossakyrössä koululaiset vierailivat veteraanipäivän yhteydessä perinteiseen tapaan Asemiesmuseolla, ja kunta järjesti veteraanijuhlan. Tilaisuus oli hieno, koska samassa yhteydessä vietettiin partiolippukunta Vainion Vesojen partiokirkkoa.

Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n kuukausiluento Marsalkan muskettisoturit – Mannerheimin henkilövartiointi ja turvallisuus 1918-1946 pidettiin 6.5.2025 Elinkeinotalolla Seinäjoella. Luennoitisjana oli tietokirjailija Mikko Tyni. Mikko Tynin monivuotinen tutkimustyö vaietun ja salatun teeman äärellä. Valokeilaan nousi suurmiehen tuntemattomat henkivartijat ja lukuisat uhkatilanteet. Tätä ei ole aikaisemmin avattu suurelle yleisölle. Luento pureutui mm kevään 1943 salamurhaoperaation vaiheisiin ja

taustaan. Mikko Tyni on tietokirjailija, joka on perehtynyt laajasti tiedusteluhistoriaan ja sota-ajan lääkintähuoltoon.

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin keskiviikkona 14.5.2025 Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien piiritoimistolla. Paikalla oli kuusi henkilöä. Ennen varsinaista kokousta nautittiin Etelä-Pohjanmaan Reserviläisnaisten tarjoilemat kahvit täytettyjen kroisanttien kera. Kauppaneuvos Heikki Pakarin sankarivainajien muistomerkeille pustyttämien kynttilälyhtyjen ja Suomenlippujen asettamien kertomusten jälkeen päästiin itse asiaan.

18.5.2025 vietettiin Seinäjoella kaatuneitten muistopäivää kunniakäynnillä ja seppeleiden laskulla Törnävän sankarihaudoilla. Seppeleen lasku sankarihautausmaalla ja Liput saapuivat partiolaisten kantaman Suomen lipun perässä lippulinnana, jonka perässä seurasivat seppeleenlaskijat. Ensimmäistä kertaa tässä järjestyksessä. Entisen Seinäjoen seurakunnan kirkkoherran Jukka Salon johdolla. Seinäjoen Veteraanikuoro esiintyi johtajanaan Veli-Matti Hyvönen ja puheen piti Seinäjoen seurakunnan kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Pirjo Aittoniemi. Tämän jälkeen siirryttiin Isoon kappeliin, missä pidettiin muistohetki. Seinäjoen seudun kaatuneitten omaiset ry:n hallituksen puheenjohtaja Timo Fors toivotti muistopäivän tilaisuuden osallistujat tervetulleiksi. Juhlapuheen piti kenraalimajuri evp Jorma Ala-Sankila. Järjestelyistä vastasivat Seinäjoen seudun Kaatuneitten omaiset ry ja Seinäjoen seurakunta.

Isokyrö, Nurmo, Peräseinäjoki ja Ylistaro järjestävät seppeleenlaskut sankarihaudoilla. Järjestelyistä vastaa Seinäjoen seudun Kaatuneitten omaiset ry ja Seinäjoen seurakunta.

Seinäjoen Reserviläisten 70-vuotisjuhla ja Seinäjoen Sotilaspiirin Killan 60-vuotisjuhla järjestettiin juhlallisissa merkeissä Kalevan Navetan Hugo-salissa lauantaina 25.5.2025. Tilaisuuteen kokoontui runsas joukko maanpuolustuksen ja veteraaniperinteen vaalijoita juhlistamaan pitkää ja merkityksellistä toimintaa.

Suomen marsalkka Mannerheimin syntymäpäivän ja Puolustusvoimien lippujuhlan päivän 4.6.2025 tilaisuus pidettiin Mannerheimin patsaalla, jonka pystyttämisestä on kulunut tasan 70 vuotta. Tilaisuuden avasi sotilasmestari

res Jari Ojala ja juhlapuheen piti metsänhoitaja/ Mannerheim -tuntija Juha Levonen. Musiikista vastasi MPK:n Pohjanmaan soittokunta Arto Panulan johdolla. Toiminnallinen vastuu oli Pohjanmaan aluetoimistolla, Seinäjoen reserviläisjärjestöillä ja Pohjanmaan rauhanturvaajilla. Patsaalle seppeleen laskivat: Puolustusvoimat, Seinäjoen kaupunki ja seurakunta, paikalliset maanpuolustusjärjestöt, Rakuunakilta ry:n E-P:n Eskadroona. Tilaisuudessa yhdistyksemme varapuheenjohtaja Timo Forsille luovutettiin Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein. Osanottajia satakunta.

19.7.2025 Särkisyrjän taistelun muistopäivää vietettiin Ylistarossa. Seppeleenlasku sankarihautausmaalla, hartaushetki ja puheet.

Maakunnallinen kesäillan kirkko 7.8.2025 oli Alajärvellä. Avaussanat lausui Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiirien hengellisen- ja perinnetoimikunnan puheenjohtaja Jani Latva-Nikkola. Puolustusvoimien Pohjanmaan aluetoimiston tervehdyksen esitti everstiluutnantti Pasi Heinua. Alajärven korsukuoro esiintyi kirkon lehteriltä Alajärven seurakunnan kanttori Ismo Pitkäsen johdolla. Alajärven seurakunnan puheenvuoron piti kappalainen Ann-Mari Häggman-Niemi ja kiitossanat lausui Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiirien hengellisen- ja perinnetoimikunnan puolesta kirkkovaltuutettu Piia Kattelus-Kilpeläinen. Hiippakuntapastori Jaakko Antila juonsi isänmaallisen kirkkoillan. Paikalla vain reilut 50 henkeä.

Seinäjoen Jouppilanvuoren Korsuaukiolla laulettiin sunnuntaina 17.8.2025 Isänmaallisia lauluja ja virsiä noin puolen sadan hengen voimin. Iltapäivä aloitettiin Seinäjoen seudun Sotilaskotiyhdistyksen järjestämillä munkkikahveilla ja juonnon ja esilaulun hoiti tuttuun tyyliin Heikki Koivisto. Säestyksestä vastasi vanhalla sota-ajan matkaharmonilla Seinäjoen seurakunnan kanttori Johanna Ojala-Haapala ja äänentoistosta vastasi seurakunnan vahtimestari Jarno Kahila. Päätöshartauden piti kirkkoherra Ari Auranen.

Etelä-Pohjanmaan maakuntasäätiön asiamies Raimo Aukeala otti puheenjohtajaan yhteyttä 19.8.2025 aiheena museossa tehtävät korjaustyöt ja niistä aiheutuvat kustannukset. Maakuntasäätiön hallitus kokoontuu 25.8.2025 keskustelemaan korjaustöiden rahoituksesta. Yksi suurimmista

menoeristä tulee olemaan linjasaneeraus. Valkoisen piharakennuksen ulkoseinien rappaus on tarkoitus toteuttaa jo tulevana syksynä.

Yhdistyksen hallitukselle ja jäsenistöllemme tuli 25.8.2025 kansanedustaja Sofia Vikmanin esittämä kutsu Tampereella 28.9.2025 järjestettävään Lotta Svärd-muistomerkin julkistustilaisuuteen.

Jatkosodan päättymisen muistohetkeä kunnioitettiin 4.9.2025 Lehtimäellä. Muistotilaisuus toteutettiin yhteistyössä Alajärven seurakunnan, Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien ja Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n kanssa. Puhen piti eversti evp Jari Mäenpää. Mieskuoro esiintyi.

Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n lipun käyttöönotto ja radioitu veteraaniväen messu järjestettiin Lakeuden Ristissä 21.9.2025 sekä seppeleenlasku Veteraanikivellä. Tilaisuus viedoitiin. Liturgina toimi Arja Peltoketo ja saaran piti Jaakko Antila. Kanttorina toimi Anssi Pyykkönen ja seppelpartion lähettäjänä Pertti Kortesniemi. Seppelpartion muodosti Timo ja Pirjo Fors. Seinäjoen Perinnekuoro johtajanaan Marika Ahonen esiintyi. Mukana eri tehtävissä oli monia yhdistyksen vastuunkantajia, erityisesti myös nuoria. Järjestäjinä Seinäjoen seurakunta ja Sotien 1939–1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys.

Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n luento ”Kaukopartio ja kyynelradio -viestintä” pidettiin 23.9.2025 kaikille avoin- ja maksuton luentotilaisuus Seinäjoen kirjaston Jaaksisalissa alkaen ”Kersantti Vorhon partio katoaa” – Raskas partioretki Vienanmerelle. Luennoimassa: Kapteeni evp. Jorma Risku.

3.–5.10.2025 pidettiin Käsityömessut Seinäjoella. Sotien 1939–1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen esittelypiste oli mukana tapahtumassa.

9.10.2025 oli Tammenlehvän Perinneliiton tasokas Sodasta selviytymisen salaisuus -seminaari Seinäjoella Elinkeinotalossa. Esitelmöijinä dosentti Olli Kleemola, historiantutkija Jenni Kirves ja dosentti Ville Kivimäki. YouTube-taltioinnit esitelmistä ja paneelikeskustelusta.

10.10.2025 Ylistaron ja Ilmajoen perinnekuorojen yhteiskonsertti Ilmajoella.

11.10.2025 oli Kauhavan Lentosotakoulun Perinneyhdistyksen vuosijuhla. Juhlapuhujana oli valtiopäiväneuvos, europarlamentaarikko Kyösti Virrankoski. MPK Pohjanmaan soittokunta johtajanaan Arto Panula esiintyi. Etelä-Pohjanmaan Poliisilaulajat johtajanaan Arto Risku esiintyi. Pro Patria et Traditione -plakettien jaon hoiti everstiluutnantti evp Martti Rajaniemi.

29.10.2025 Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n kuukausiluento: Miehitetyn Ranskan pimeät vuodet. Elinkeinotalolla pidetyn esitelmän piti everstiluutnantti evp Yrjö Lehtonen.

Etelä-Pohjanmaan Maakuntasäätiön hallituksen puheenjohtaja Joma Ala-Sankila ja säätiön asiamies Raimo Aukeala kävivät marraskuun alussa ennen Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry:n hallituksen kokousta kertomassa museorakennuksen peruskorjauksen nykyvaiheesta, korjaussunnitelman etenemisestä ja eri korjauskohteista.

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki ry:n hallituksen kokous pidettiin 3.11.2025, jossa valmistelimme tulevaa 19.11.2025 pidettävää vuosikokousta ja keskusteluissa tuli esille puheenjohtajan olleen yhteydessä Esko Kokkoon asiana Isä-Matti Laurilalle kuuluneen "Ukko-Mauserin" luovuttaminen Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museolle ja sovittiin, että asiaa kysytään häneltä missä mennään asian suhteen. Vastaus tulikin ripeästi ja samana päivänä kun asiaa tiedusteltiin. Aseasia on vielä vähän kesken, mutta on jo edennyt jonkin verran. Hän oli saanut Esko Kokolta allekirjoitetun vastaanottolomakkeen, jolla ase siirtyy museon omistukseen. Hän oli ollut ennen syyslomaa yhteydessä Jyväskylän poliisilaitoksen asetarkastajaan, joka lupasi hoitaa aseen Seinäjoen poliisiasemalle. Seuraava askel on, että hän museon toisena asevastaavana hakee aseelle lupaa, ja se on tarkoitus tehdä tässä lähiaikoina. Luvan saamisen jälkeen ase vielä tarkastetaan, ja sen jälkeen se siirtyy museon säilytystiloihin.

Tuki ry joutui 13.11.2025 jälleen kerran ns. toimitusjohtajahuijauksen kohteeksi kun puheenjohtajan nimissä joillekin yhdistyksen jäsenistä oli lähetetty sähköposti, jossa pyydettiin lähettämään Playsafe-kortteja neljä, joiden arvo on 100 euroa eli yhteensä 400 euroa. Huijaus huomattiin ennen kuin lähetystä ehdittiin tehdä ja ilmoitettiin asiasta Pohjanmaan poliisilaitokselle.

Vapaussotiemme Lakeuden Perinneyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin 13.11.2025 EP:n reserviläispiirien tiloissa. Tilaisuus aloitettiin kahvituksella. Syyskokouksessa kunniajäseniksi kutsuttiin Erkki J. Hautaja ja Tapani Tikkala. Virallisen kokouksen päätyttyä Veli Suvanto piti kiinnostavan esitelmän aiheesta “Lapin ja Pohjois-Suomen evakuointi ennen Lapin sodan alkamista”.

17.-21.11.2025 järjestettiin kutsunnat Seinäjoella Teknologiakeskus Framilla. Sotien 1939-1945 Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry:n järjestämät tervehdykset.

Yhdistyksen syyskokous pidettiin Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien piiritoimistolla 19.11.2025. Vuosikokouksessa puhetta johti Timo Sysilampi ja paikalla oli 8 jäsentä.

5.12.2025 oli taide- ja kulttuurikeskus Kalevan Navetassa etkot eli konsertti itsenäisyyspäivän hengessä. Kulttuurikeskuksen toimijat järjestivät päivän aikana mm. monelle eri kohderyhmälle sopivaa työpajatoimintaa sekä esittävän taiteen ohjelmaa. Duo O’Hoivan konsertti; Lauluja itsenäisen Suomen rakentajista, Malviniemi Companyn tanssiteos ”Äänellisiä tutkimuksia” ja Soivat luennot, joiden aiheena Etelä-Pohjanmaa. Järjestäjänä Seinäjoen kaupunki.

5.12.2025 oli Itsenäisyyspäivän aaton Sävelhartaus Lakeuden Ristissä. Järjestäjänä toimi Seinäjoen seudun Sotilaskotiyhdistys. Pohjanmaan maanpuolustussoittokunta ja Etelä-Pohjanmaan Poliisilaulajat esiintyivät. Puolustusvoimien tervehdyksen toi Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Pasi Heinua. Itsenäisyyspäivän ylennysten saajat esiteltiin.

6.12.2025 Itsenäisyyspäivän aamulla oli seppeleenlasku Mannerheimin patsaalla, josta vastasivat Seinäjoen rotaryt. Aamupäivällä oli vuorossa seppeleenlasku ja muistohetki sankarihaudoilla (puhe, kuoro, seppeleenlasku). Kunniavartio, Suomen lippu vartioineen (partiolaiset) ja järjestöjen liput. Vastuutahona Seinäjoen kaupunki. Tilaisuuden jälkeen oli juhlajumalanpalvelus Törnävän kirkossa. Illalla oli vielä Ekumeeninen kiitosjuhla isänmaasta Lakeuden Ristissä.

20.12.2025 oli Joulutulet Jouppilanvuoren Korsuaukiolla. Järjestäjinä Seinäjoen reserviläisjärjestöt, Seinäjoen seudun Sotilaskotiyhdistys, Lakeuden Elämysliikunta ja Seinäjoen seurakunta. Noin 80 osanottajaa.

24.12.2025 oli hartaushetki ja kunniavartiot sankarihaudoilla. Järjestäjinä seurakunta ja reserviläisjärjestöt.

2. HALLITUS VUONNA 2025

Timo Sysilampi puheenjohtaja
Timo Fors varapuheenjohtaja
Martti Hallasuo sihteeri
Hannu Ilolakso rahastonhoitaja
Mika Hakanpää
Marcus Lepola
Raimo Latvala
Kaisu Norrbacka
Seppo Peltola

3. JÄSENMÄÄRÄ

Jäsenmäärä vuoden 2025 lopussa: Yhteisö- ja perustajayhdistyksiä oli alun perin yhdeksän jäsenyhdistystä, joista Vastuun Naiset ja Etelä-Pohjanmaan Sotilaspoikien Perinnekilta ry ovat lopettaneet toimintansa. Myöskään Seinäjoen klubi ry ei ole maksanut jäsenmaksuaan useampaa vuoteen eli yhdistys katsotaan eronneeksi. Näin ollen yhteisö- ja perustajayhdistyksiä on jäljellä kuusi. Näistä kaksi maksoi myös edellisen maksamatta jääneen jäsenmaksunsa vuoden alussa.

Henkilöjäseniä oli vuoden lopussa 43 henkilöä, joista osa maksanut kahteen kertaan. Yhdistys joutui erottamaan useita henkilöjäseniä yhdistyslain ja yhdistyksen sääntöjen edellyttämien maksamattomien jäsenmaksujen takia.

4. YHDISTYKSEN JÄSENKUNTA

Sääntöjemme mukaan yhdistykseen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö ja oikeuskelpoinen yhteisö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen. Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai

oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa taloudellisesti. Olisikin ehkä tarkoituksenmukaista miettiä josko löytyisi yrityksiä, jotka haluaisivat suoraan tukea yhdistyksemme toimintaa kannattajajäseninä.

5. YHDISTYKSEN VIESTINTÄ

Yhdistyksen viestinnän tavoitteena on avoin ja oikea-aikainen viestintä, jossa korostetaan museon toimintaedellytysten kehittämisen merkitystä maamme vapaaehtoisen maanpuolustusperinteen historian säilyttämiseksi uusien sukupolvien tietoisuudessa ja rakennuskulttuuriltaan arvokkaan kiinteistön säilyttämiseksi Seinäjoen kaupungissa.

Jäsenkirje lähetettiin perinteiseen tapaan yhdistyksen varsinaisille ja yhteisöjäsenille 16.1.2025. Jäsenkirje sisälsi toimintasuunnitelmassa olevat tärkeimmät tapahtumat ja jäsenmaksun. Viralliset kutsut vuosikokouksiin lähetettiin 28.4.2025 ja 3.11.2025.

Yhdistyksen pääasiallinen viestintä jäsenistön ulkopuolelle on perustunut sähköiseen viestintään. Yhdistyksen verkkopalvelu on osoitteessa www.slmuseontuki.fi ja yhdistyksen facebook-sivut osoitteessa https://www.facebook.com/SLmuseontuki/ Molempia sähköisiä viestimiä päivitettiin säännöllisesti, joista kiitos kuuluu webmaster Jari Asulle ja Timo Forsille. Kotisivupäivityksiä ja fecebook-päivityksiä oli vuoden aikana toistakymmentä. Viimeksi mainittuja myös kommentoitiin ja tykättiin ahkerasti. Facebook-sivujen seuraajia oli vuodenvaihteessa 1,4 tuhatta.

6. SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museo suljettiin 5.3.2025 ja oli suljettuna koko loppuvuoden. Talossa tehtiin vauriokartoituksia, kuntotutkimuksia ja materiaaliselvityksiä. Rakenteita avattiin ja otettiin tarvittavia näytteitä. Ilmanvaihdon ja sisäilman parantamismahdollisuuksia tutkittiin samalla. Suojeluskuntatalo on Alvar Aallon nuoruusajan suunnittelema 1920-luvulta. Museona se on toiminut 1990-luvulta saakka. Sen kunnostus täytyy tehdä taiten ja kulttuurihistoriallisia arvoja kunnioittaen.

Rakennukset pihapiireineen on suojeltu rakennussuojelulailla 2002. Päärakennuksen sisätiloissa on vielä jäljellä alkuperäisiä materiaali- ja maalipintoja vuodelta 1925. Museovirasto on listannut Seinäjoen suojeluskuntatalon valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen joukkoon. Listaus pyrkii ilmentämään Suomen rakennetun ympäristön monipuolisuutta ja nostamaan esiin kohteita, jotka mahdollisimman hyvin ja monipuolisesti kuvaavat Suomen historiaa ja kehitystä.

Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museon Tuki on aikoinaan asettanut tavoitteeksi, että remontti olisi valmis vuoteen 2026 mennessä, jolloin vietetään museorakennuksen valmistumisen 100-vuotisjuhlia. Neuvottelut museon kunnostamisesta yhdessä Etelä-Pohjanmaan Maakuntasäätiön kanssa avattiin 4.11.2025 kun hallituksen puheenjohtajan Jorma Ala-Sankila ja säätiön asiamies Raimo Aukeala vierailusta Tuki ry:n hallituksen kokouksessa kertomassa museorakennuksen peruskorjauksen nykyvaiheesta, korjaussunnitelman etenemisestä ja eri korjauskohteista. Tilaisuudessa tuli ilmi, että museon viime kesän kunnostukset toteutti Perinnerakentaja Leo Lönnroth Oy. Kunnostuksen kohteena oli rapattupintaisen talon julkisivun rappauksen kunnostaminen ja maalaus ja muita pienempiä kohteita, jotka toteutettiin säätiön omin varoin.

7. HALLINTO JA TALOUS

Tuki ry:n kevätkokous pidettiin 14.5.2025 Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien piiritoimistolla. Paikalla oli kuusi henkilöä. Kokous kuuli vuoden 2024 toimintakertomuksen ja tilikertomuksen sekä päätti toiminnantarkastajien kertomuksen perusteella myöntää tili- ja vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille. Tilikauden tulos oli 1 345,76 € ylijäämää.

Syyskokous oli 19.11.2025 Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien piiritoimistolla. Paikalla oli kahdeksan henkilöä. Ennen vuosikokouksen alkua puheenjohtaja luovutti yhdistyksen standaarin Timo Forsille hänen jo keväällä täytettyä 60 vuotta. Normaalien kokousasioiden eli toimintasuunnitelman vahvistamisen, tulo- ja menoarvion hyväksymisen sekä liittymis- ja jäsenmaksuista päättämisen lisäksi valittiin kokouksessa erovuorossa oleva yhdistyksen puheenjohtaja Timo Sysilampi uudelleen puheenjohtajaksi ja yhdistyksen

hallituksen erovuoroiset jäsenet Timo Fors, Kaisu Norrbacka, Marcus Lepola ja Seppo Peltola uudelleen hallitukseen. Hallituksen vanhoina jäseninä jatkavat Mika Hakanpää, Martti Hallasuo, Hannu Ilolakso ja Raimo Latvala. Toiminnantarkastajiksi valittiin edelleen Marko Pänkälä ja Kyösti Kaminen sekä varatoiminnantarkastajiksi Pekka Piispanen ja Mika Rautio.

Yhdistyksen taloushallinto toimi siten, että pääosa toiminnoista hoidettiin yhdistyksessä ja myös tilinpäätös laadittiin itse. Toiminnantarkastajana toimivat Marko Pänkälä ja Kyösti Kaminen sekä varatoiminnantarkastajina Pekka Piispanen ja Mika Rautio.

8. LOPUKSI

Museorakennus ja koko miljöö ovat kulttuuriperinteen näkökulmasta erittäin arvokkaita. Onhan se Alvar Aallon nuoruudentyö: todellinen helmi. Siellä kohtaa merkittävän museaalisen esityksen eteläpohjalaisten osallistumisesta Suomen itsenäisyystaisteluihin. Se kertoo nykypolville vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen merkityksestä ja monipuolisesta toiminnasta vuosina 1917 - 1944. Suojeluskunnat, suojeluskuntalaiset ja lotat siinä pääosassa. Ehkä juuri siksi sitä jotkut vieroksuvat. Luotamme kuitenkin siihen, että toiminnassamme ”Perinne kantaa”.

Kuluneen vuoden 2025 aikana edellä mainittua perinteitä noudattaen yhdistys jatkoi toimintaansa. Taloudellisesti emme saavuttaneet järisyttävää tulosta. Toiminnassamme on otettava huomioon myös se, että yleishyödyllisyys edellyttää monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Lähivuosien toimintaan heijastuvat meneillään oleva kaupungin asemakaavan muutokset ja sen mukaiset suunnitelmat museokiinteistön lähiympäristössä. Niistä vastuun kantavat tietenkin Seinäjoen kaupunki ja kiinteistön omistaja. Ne vaikuttavat suoraan niihin tukitoimiin, joihin yhdistys on valmis resurssiensa mahdollisuuksien mukaan valmis osallistumaan. Tavoite on asetettava vuoteen 2026, jolloin vietetään museorakennuksen valmistumisen 100-vuotisjuhlia.

Kun Seinäjoen kaupungin Alvar Aalto-imagon esillä pitämiseen panostetaan, ei saisi väheksyä museorakennuksen osuutta tässä kokonaisuudessa!

Hallitus